

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินงาน

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการศึกษา
- 3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการศึกษา

3.1.1 ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และทำการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และออกแบบวิธีการวิจัย

3.1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยมีประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ผู้ที่มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณประชากรกลุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ทราบจำนวนประชากรโดยใช้สูตรของ W.G.Cochran ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน (ยุกท ใภยวรรณ, 2549: 102-103) เพื่อให้เป็นจำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน รวมเป็น 400 คน

3.1.3 ทำการออกแบบแบบสอบถามโดยใช้หลักจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.4 ดำเนินการแจกแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ประมวลผล สรุปผล จัดทำรูปเล่ม และนำเสนอผลงานวิจัย

3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ที่เคยมาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 385 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างโดย สูตรการคำนวณของ W.G.Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ยุทธ ไกยวรรณ, 2549: 102-103) ดังนี้

$$\frac{n = P(1 - P)Z^2}{d^2}$$

เมื่อ	n	คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
	P	คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม (ใช้สัดส่วน 50% หรือ 0.50)
	Z	คือ ระดับความมั่นใจที่กำหนด หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
	d	คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 0.05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{0.50(0.50)3.8416}{0.0025}$$

$$n = \frac{0.25 \times 3.8416}{0.0025}$$

$$= 384.16 \text{ คน หรือ ประมาณ } 385$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน เพื่อให้เป็นจำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงขอเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 15 คน รวมเป็น 400 คน

การสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) เนื่องจากไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนของผู้ที่มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีขั้นตอนวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดโควตาให้กับแหล่งเรียนรู้ทั้ง 2 แหล่งโดยเท่ากัน ซึ่งประกอบไปด้วย พิพิธภัณฑ์เมืองนครราชสีมา จำนวน 200 คน และศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 200 คน

ตารางที่ 3-1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแยกรายแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. พิพิธภัณฑ์เมืองนครราชสีมา	200
2. ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	200
รวม	400

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยทำการแจกแบบสอบถาม ณ บริเวณแหล่งเรียนรู้ทั้ง 2 แหล่งจนครบ 400 ชุด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และพัฒนาขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักการประเมินความพึงพอใจ และองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม จากตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ แนวคิด และทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 กำหนดกรอบแนวคิด และประเด็นปัญหาการวิจัย

3.3.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม

3.3.5 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ วัตถุประสงค์ของการมาเยี่ยมชม ช่องทางการได้รับข่าวสาร ใช้แบบสอบถามแบบ Multiple Choice Questions

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดแสดงวัตถุ ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการนำชม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านเอกสารประกอบการชม โดยใช้แบบสอบถามแบบ Likert Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความรู้ก่อน-หลังเข้าชมแหล่งเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามแบบ Likert Scale แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนข้อเสนอแนะที่มีต่อแหล่งเรียนรู้

3.3.6 ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา รวมทั้งความเหมาะสม ความชัดเจนของภาษาที่ใช้

3.3.8 ปรับปรุงเครื่องมือให้เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากการนำแบบสอบถาม ไปสอบถามผู้มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งได้แบบสอบถามกลับมาครบถ้วน จำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนจะทำการลงรหัสข้อมูลและนำข้อมูลไปประมวลผล

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมจากตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ห้องสมุดสำนักศิลปะและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน รวมถึงข้อมูลในระบบออนไลน์และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ หาค่าสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2-3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และระดับความรู้ก่อน-หลังเข้าชมแหล่งเรียนรู้ โดยใช้วิธีประมวลผลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งการกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2550: 282-283) ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	คือ	ให้น้ำหนักความคิดเห็น 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	คือ	ให้น้ำหนักความคิดเห็น 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	คือ	ให้น้ำหนักความคิดเห็น 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	คือ	ให้น้ำหนักความคิดเห็น 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	คือ	ให้น้ำหนักความคิดเห็น 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมินค่าวัดความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และระดับความรู้ก่อน-หลังเข้าชมแหล่งเรียนรู้ มีอยู่ 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (ยุทธ ไกยวรรณ, 2550: 101) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

สามารถกำหนดระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเพื่อการแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะที่มีต่อการเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ด้วยวิธีการพรรณนาเชิงเนื้อหา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 ร้อยละ (Percentage)

3.6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)